

Landsstýrismaðurin avmonterar fólkaræðið

Tað ber ikki til, at hvør telefonsamrøða og hvørt komma í málinum um størstu samferðsluútbygging nakrantíð í Føroyum, milliardaíløgan Skálafjarðartunnilin, bara kann dyljast fyri almenninginum. Føroysk Miðlafólk krevja opinleika

Ingolf S. Olsen
virkandi formaður,
Føroysk Miðlafólk

Hvat ger ein sperdur landsstýrismaður, tá hann ikki fær trumfað júst sín vilja ígjøgnum, tí fólkaræðið við tess skipanum, institusjónum og mannagongdum forða honum í tí?

Kári P. Højgaard ger tað upp á sín máta viðvíkjandi størstu samferðsluútløgu nakrantíð í Føroyum, Skálafjarðartunlinum, eisini nevndur Eysturoyartunnilin – umvegis sítt lýdna embætisverk og væl hjálptur av flestu samgongufeløgum sínum og kanska onkrum andstöðulimi við: Hann avmonterar ella by-passar bara allar forðingar. Atgongdin at hava eftirlit við, um hann sum landsstýrismaður ger sítt arbeiði í samsvar við lógina, og um alt annars er rætt handfarið, verður tikin burtur við kategoriskt at nokta innlit í nakað sum helst, sum hevur við hetta mál at gera.

Somuleiðis verður møguleikin hjá løgtingslimunum at kenna fortreytirnar, ið eru avgerandi fyri yvirhøvur at tøku støðu í málinum um Skálafjarðartunnilin, tikin burtur, og Kappingarráðið hevur onki at skula havt sagt.

Men tað KANN ikki bera til, at ALT samskiptið, sum Kári P. Højgaard, landsstýrismaður í innlendismálum, og hansara aðalráð hava havt við privata danska tunnilsfelagið, Copenhagen Infrastructure Partners, CIP, og ALT fyrireikandi arbeiðið í umsitingini er undantikið lógini um alment innlit.

Kortini er svarið bums nei, tá miðlar royna at fáa bara eitt lítið sindur at vita um avtaluna um einkarrætt at gera og reka Skálafjarðartunnilin.

Við loyvi frá Jón Briani

Hvidtfeldt, tíðindaleiðara í Miðlahúsinum, endurgevi eg her eina av hansara mongu umbønnum um alment innlit og svarið, hann hevur fingið frá Innlendismálaráðnum. Umbønin er send við telduposti 19. apríl 2013. Til Innlendismálaráðið Att: Rúni Joensen

Vísandi til innlitslógina verður her við biðið um innlit í fylgjandi, ið alt hevur samband við Eysturoyartunnilin:

- Alt tilfar í samband við útbjóðingina, ið endaði 17. apríl
- Alt tilfar, ið liggur til grund fyri at velja ta fyrirkøku, sum nú verður farið í realitets-samráðing ar við

Vinarliga vátta móttøku
Heilsan
Jón Brian Hvidtfeldt,
tíðindaleiðari
Miðlahúsið

Og svarið, sum hann fær 10 dagar seinni – absolutta hámarkið fyri, hvussu lengi ein almennur myndugleiki hevur loyvi at forhála eitt svar upp á eina umbøn um alment innlit:

Innlendismálaráðið hevur móttikið skriv tygara dagfest 19. apríl 2013, har biðið verður um innlit í skjalatilfar, viðvíkjandi ætlaðu verkætlanini “Eysturoyartunnlin”.

Innlendismálaráðið er í eini samráðingartilgongd um treytir fyri at lata einum samstarvsparti einkarrætt at byggja, reka og figgja undirsjóvartunnil undir Skálafjörð og Tangafjörð, og ikki ber til at föra slíkar samráðingar alment. Um givið verður alment innlit í málið, er stórusandi fyri, at tað fer at ávirka endaliga úrslitið av samráðingunum til tað verra, og í ringasta föri kann tað forkoma ætlanini.

Tí kann Innlendismálaráðið tíverri ikki kann ganga umbön tygara á möti. Avgerðin er vísandi oman fyri nevndu orsök grundað á § 13, stk. 1. nr. 5)–6) í løgtingslóg nr. 133 frá 10 juni 1993 um innlit í fyrisitingina.

Vegna Innlendismálaráðið
Kaj Johannessen, fulltrúi

Umbønin er send til Rúna Joensen, aðalstjóra, og svarað av Kaj Johannessen, fulltrúða. Tað eru somu menn, sum varða av øllum málinum í umsitingini í Innlendismálaráðnum, t.e øllum samskiftinum og samráðingunum við CIP. Teir sleppa sostatt sjálvir at gera av, hvussu neyvt alment eftirlit nakar sleppir at hava við teimum, og í hesum førinum hava teir so avgjørt, at almenningurin onki sum helst skal hava at vita um teirra virksemi.

Tað er eisini vert at leggja til merkis hetta brotið í svarinum:

Um givið verður alment innlit í málið, er stórusandi fyri, at tað fer at ávirka endaliga úrslitið av samráðingunum til tað verra, og í ringasta föri kann tað forkoma ætlanini.

Her er talan um subjektiva motiveransking og ikki eina objektiva meting við støði í lógini um alment innlit. Kaj Johannessen situr og gitir um, hvat innlitið skal brúkast til, og hvussu upplýsingarnar møgulig fara at ávirka málið, tá tær verða almennar. Kaj Johannessen eigur bara at meta um, hvørt umsøkjarin hevur løgligan rætt til upplýsingarnar ella ikki, og hevur absolutt onki at gera við, hvussu tær síðani verða brúktar og loftaðar.

Kaj Johannessen sigur § 13, stk. 1, nr. 5) – 6) í lógini um alment innlit vera grundarlagið fyri at nokta hesi umbønini um alment innlit.

§ 13, stk. 1 sum hevur seks ymiskar, útgreinandi ásetingar um avmarking í rættinum til skjalainnlit. Nevndu ásetingarnar avmarka innlitið viðvíkjandi:

5) figgjarligu áhugamálu- num hjá tí almenna, herundir fremjing av vinnuvirksemi tess almenna ella

6) privatum ella almennum áhugamálu- num, har tað vegna serligar umstøður í hesum föri er neyðugt at dylja málið.

Men í § 13, stk. 2 stendur soleiðis:

Um umstøður, sum nevndar í stk. 1 bert gera seg galdandi fyri ein part av einum skjali, skal viðkom-

andi gerast kunnigur við restina av innihaldinum í skjalinum.

Við øðrum orðum skuldi Innlendismálaráðið havt strikað út yvir loyniligu upplýsingarnar, um tað metti ávísar upplýsingar vera so viðkvæmar, at tær skuldu dyljast, og latið innlit í restina. Soleiðis er eisini vanligt at gera.

Tað er eisini góð siðvenja sum minstamark at upplýsa, hvørji skjøl eru í málinum, sum innlit ikki verður latið í.

Við sínum noktandi svari staðfestir Innlendismálaráðið, at ALT í málinum, hvør einasta telefonsamrøða og hvør einasti skrivaði bókstavur, kann fjalast fyri almenninginum í samsvar við lógina um alment innlit.

Sum eitt kuriosum kann nevast, at í lógaruppskoti- num hjá Kára P. Højgaard um Skálafjarðartunnilin er ein áseting um, at avtalan um einkarrætt ikki skal verða fevnd av lógini um alment innlit.

Men henda ásetingin kann ikki brúkast sum grundarlag fyri at siga nei, tí tann lógin er sum kunnugt til viðgerðar í Løgtinginum og ikki samtykt.

Tí er tað bara lógin um alment innlit, sum landsstýrismaðurin og hansara embætisverk kunnu brúka sum grundarlag fyri annaðhvørt at játta ell nokta umbønnum um alment innlit.

Einhvør kann siga sær sjálvum, at tað kann ikki vera rætt, at lógarheimild er fyri at dylja ALT.

Men tað er effektivt, tá demokratisku skipanirnar gerast ein bági.

Vegna Føroysk Miðlafólk fari eg tí við hesum opna brævi at krevja, at annar lögfrøðiligur myndugleiki enn Innlendismálaráðið viðger umbønir um alment innlit í málið um Skálafjarðartunnilin.

Samstundis heiti eg á allar miðlar um beinanvegin at kæra noktandi svar um alment innlit í hetta málið til Løgtingsins umboðsmann.

Heimsmet í manipulation

Frank Davidsen

Og hvat høvdu Andrass Samuelson, Kristian Djuurhus, ella Petur Mohr Dam, allir fyrrverandi løgmenn, sagt til tað sum fer fram á Føroya Løgtingi í hesum døgum.

Vit hava ein ráðharra ið hevur arbeitt í tí dulda, í samband við størstu samferðsluætlan her á landi nakrantíð.

At so sami ráðharri uttan um Landsstýri, ber sítt dulda uppskot niðan í løgtingi, uttan at Landsstýri yvirhøvur fær innlit í málið, er so langt úti, at orð er ikki fyri tí. Tá so tað lóggevandi tingið, sum skal taka støðu í nevnda málið, og sum hevur sett nevnda ráðharra í starv, heldur ikki fær innlit, so er politiski ruðuleikin fullkomin.

Hugsi tykkum um ráðharrin fyri samferðslu í Fólkinginum, hevði farið í duldar samráðingar um Femern ætlanina, har brúgv nú skal gerðast millum Danmark og Týskaland. Fyri tað fyrsta, so hevði tað verið óhugsandi. Og um tað var hent, so hevði hann verið varpaður út úr Fólkinginum, við einum misálitið. Spurningurin er eisini, um tann stjórnin ikki eisini hevði fingið eitt misálit, soleiðis at hon eisini hevði mist politiska valdið.

Eftir øllum at døma, so átti innlendismálaráðharrin fyri langt síðan, at fingi eina misálitsvátan. Fyrst dregur hann sítt eigna innlendisráð uppá trá, við einum uppskoti sum eingin heimild var til. John Johannessen, tásitandi landsstýrismaður, hevði jú tikið stig til ein aðra loysn, tí var hulduppskotið sum sitandi innlendismálaráðharra arbeiðið við, ikki politiskt borðbært.

At hann so aftaná leggur uppskotið aftur fyri løgtingi, fyri at legalisera hulduppskot, tað sigur alt um tað tign í Føroya Løgting hevur vit í dag skriva 2013.

Vónandi eru løgtingslimirnir Brandur Sandoy og Páll á Reynatúgvu so politiskt framskygdir, at teir ikki lata seg politiskt taka av fótun, nú sitandi landsstýri í berum panikki, knappliga burtur úr ongum lovar teimum ein Sandoyartunnil.

Meðan figgjarmálaráðharrin setti av 1 millión krónur, siger og skriver eina millión til P/F Sandoyartunnilin, so er Løgmaður í sonnun gávuhýri nú hann knappliga finnur út av, at privata loysnin hjá honum og Kára Højgård ikki hevur meirilutan aftan fyri seg í samgonguni.

Hatta er jú nothing og kann als ikki góðtakast, bert at bjóða eina millión krónur, tá atkvøður skulu keypast. Tískil hækkar Løgmaður inngjaldið til Sandoyartunnilin til 150 milliónir, væl at merkja um hann fær trygd fyri, at keyptu atkvøðurnar tryggja Kára P. Højgård og honum privata tunnilin. Herved hækkar Løgmaður gjald Figgjarmálaráðharrans fyri ar fáa ein meiriluta, frá einari millión til 150 milliónir, ella 15.000 %.

Hetta má sigast ar vera, tann kavrotnasti rossahandil í politiskari søgu, og so á áljósum degi, dregur sitandi Løgmaður lögmannsembætið niður á eitt støði, ið gott kann samanlíknast við tað sum Berlusconi nýliga er dømdur fyri.

Aftaná tað sum fram er farið, er tað óskiljandi, at Kári P. Højgård og stjórin í innlendis- og lögsmálaráðnum ikki báðir eru loystir úr starvi. At so samgongan framvegis stuðlar Løgmanni, er fyri mongum eisini ein gáta.